

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

Ընդունված է 2002 թվականի հուլիսի 3-ին

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 3. Մաքսային ծառայության հասկացությունը

1. Հայաստանի Հանրապետության մաքսային ծառայությունը մաքսային մարմինների միասնական կենտրոնացված համակարգն է:

2. Կոմիտեի քննչական մարմինը իրականացնում է նախաքննություն նաև մաքսային ծառայության քննչական ենթակայությանը վերապահված հանցագործությունների վերաբերյալ վարույթով:

~~Հայաստանի Հանրապետության մաքսային ծառայությունը Հայաստանի Հանրապետության մաքսային մարմինների միասնական կենտրոնացված համակարգն է:~~

Հոդված 6. Մաքսային ծառայության կազմակերպումը

1. Հայաստանի Հանրապետության մաքսային ծառայությունը ղեկավարում է Պետական եկամուտների կոմիտեի (այսուհետ՝ կոմիտե) նախագահը ~~Հայաստանի Հանրապետության մաքսային ծառայությունը ղեկավարում է պետական լիազոր մարմնի (այսուհետ՝ վերադաս մաքսային մարմին) ղեկավարը:~~

2. Մաքսային ծառայությունը հիմնվում է աստիճանակարգված ենթակայության սկզբունքի վրա:

3. Մաքսային ծառայողներն իրենց լիազորություններն իրականացնելիս ղեկավարվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, գործում են հրապարակայնորեն՝ ապահովելով պետական, առևտրային և օրենքով պաշտպանվող այլ գաղտնիքների պահպանության վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջների կատարումը:

4. Մաքսային ծառայությունը կազմակերպվում է ռոտացիայի սկզբունքով: Մաքսային մարմինների կամ մաքսային մարմնի ստորաբաժանումների մաքսային ծառայողները տեղափոխվում են մեկ մաքսային մարմնից մյուսը կամ մաքսային մարմնի մի ստորաբաժանումից մեկ այլ ստորաբաժանում՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

Հոդված 13. Մաքսային ծառայության պաշտոն զբաղեցնելու համար անցկացվող մրցույթը

1. Մաքսային ծառայության կրտսեր պաշտոններում թափուր պաշտոն առաջանալու դեպքում ~~վերադաս-մաքսային-մարմն~~մաքսային մարմնի ղեկավարը կարող է տասնհինգօրյա ժամկետում մաքսային ծառայության տվյալ կամ նախորդող խմբին դասվող մաքսային ծառայության պաշտոն զբաղեցնող մաքսային ծառայողներից կամ հարկային մարմիններում հարկային ծառայության պաշտոն զբաղեցնող հարկային ծառայողներից, ինչպես նաև մաքսային կամ հարկային մարմիններում քաղաքացիական ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող անձանցից, որոնք համապատասխանում են սույն օրենքի 8-րդ և 9-րդ հոդվածների պահանջներին, կատարել նշանակում:

Մաքսային ծառայության պաշտոնների տվյալ կամ նախորդող խմբին դասվող մաքսային ծառայության պաշտոն զբաղեցնող մաքսային ծառայողներից կամ հարկային մարմիններում հարկային ծառայության պաշտոն զբաղեցնող հարկային ծառայողներից, ինչպես նաև մաքսային կամ հարկային մարմիններում քաղաքացիական ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող անձանցից նշանակում չկատարվելու դեպքում վերադաս մաքսային մարմնի ղեկավարը կարող է հնգօրյա ժամկետում նշանակում կատարել մաքսային ծառայության կադրերի ռեզերվից՝ առաջնությունը տալով մաքսային ծառայության ավելի երկարատև ստաժ ունեցող մաքսային ծառայողներին:

1¹. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված ժամկետներում մաքսային ծառայության կրտսեր պաշտոնում նշանակում չկատարվելու դեպքում Հանձնաժողովը կազմակերպում է բաց մրցույթ: Բաց մրցույթին կարող են մասնակցել մաքսային ծառայողները և սույն օրենքի 8-րդ և 9-րդ հոդվածների պահանջները բավարարող քաղաքացիները:

2. Մաքսային ծառայության թափուր պաշտոններ զբաղեցնելու համար մրցույթ անցկացնելու մասին հայտարարությունը ~~վերադաս-մաքսային-մարմինը~~կոմիտեն կոմիտեն հրապարակում է մրցույթն անցկացնելուց ոչ ուշ, քան մեկ ամիս առաջ, առնվազն երեք հազար տպաքանակ ունեցող մամուլի կամ զանգվածային լրատվության այլ միջոցներով:

3. Մրցույթն անցկացվում է նաև մրցույթին մասնակցելու համար մեկ մասնակցի դիմելու դեպքում:

Հանձնաժողովը մաքսային ծառայողին (քաղաքացուն) չի թույլատրում մասնակցել մրցույթին, եթե քաղաքացին չի բավարարում սույն օրենքի 8-9-րդ հոդվածով սահմանված պահանջները, կամ ապագա աշխատանքը կապված է մերձավոր ազգակցությամբ կամ խնամիությամբ կապված (ծնող, ամուսին, զավակ, եղբայր, քույր, ամուսնու ծնող, զավակ, եղբայր և քույր) մաքսային ծառայողի նկատմամբ անմիջական ենթակայության կամ վերահսկողության հետ:

4. Մրցույթը բաղկացած է երկու մասից՝ թեստավորում և հարցազրույց:

Թեստերը կազմվում են հանձնաժողովի սահմանած կարգով՝ համակարգչում զետեղված հարցաշարից և դրանցից պատահական ընտրված հարցերից՝ մասնակիցների գիտելիքները հետևյալ բնագավառներում ստուգելու համար.

1) Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրություն.

2) մաքսային ծառայության մասին օրենսդրություն.

3) մաքսային օրենսդրության ընդհանուր հարցեր.

4) **վերահաս-մաքսային-մարմնաքսային մարմնի** (կառուցվածքային ստորաբաժանման) իրավասություններին առնչվող իրավական ակտերի իմացություն.

5) մաքսային ծառայության համապատասխան պաշտոնի նկարագրով նախատեսված պահանջների իմացություն:

Թեստերի հարցաշարը, ոչ ուշ, քան մրցույթ անցկացնելուց մեկ ամիս առաջ, պետք է հրապարակվի:

Թեստավորման առաջադրանքները բաղկացած են հարցերից և խնդիրներից: Յուրաքանչյուր հարց (խնդիր) պետք է ունենա երեք կամ չորս ենթադրյալ պատասխան: Յուրաքանչյուր հարց (խնդիր) պետք է ունենա մեկ միանշանակ պատասխան:

Թեստավորումն անցկացվում է մասնակիցների համար ծածկագրերի կիրառմամբ՝ գաղտնիությունն ապահովելու նպատակով:

Մրցույթի երկրորդ՝ հարցազրույցի փուլին մասնակցելու իրավունք են ձեռք բերում թեստավորման առաջադրանքների առնվազն 90 տոկոսին ճիշտ պատասխանած մասնակիցները:

Մասնակիցների հետ հարցազրույցն անցկացվում է մաքսային ծառայության տվյալ պաշտոնի նկարագրով նախատեսված լիազորությունների վերաբերյալ նրանց գործնական կարողությունները և անհատական հատկանիշները գնահատելու նպատակով:

Հանձնաժողովը հարցազրույցի արդյունքներում յուրաքանչյուր մասնակցի համար անցկացնում է փակ գաղտնի քվեարկություն: Հանձնաժողովի յուրաքանչյուր անդամ քվեարկում է կողմ կամ դեմ:

Մրցույթում հաղթող են ճանաչվում այն մասնակիցները, ովքեր փակ գաղտնի քվեարկության արդյունքում հավաքել են մրցութային հանձնաժողովի քվեարկությանը մասնակցած անդամների կեսից ավելի կողմ ձայները:

Մրցույթի պայմանները չբավարարած անձանց, յոթնօրյա ժամկետում, այդ մասին հայտնվում է գրավոր:

5. Եթե մրցույթի արդյունքում մասնակիցներից ոչ մեկը թեստավորման առաջադրանքների առնվազն 90 տոկոսին ճիշտ պատասխան չի տվել, կամ հարցազրույցի մասնակիցներից ոչ մեկը փակ գաղտնի քվեարկության արդյունքում չի հավաքել մրցութային հանձնաժողովի քվեարկության մասնակցած անդամների կեսից ավելի կողմ ձայներ, ապա մրցույթի արդյունքում հաղթող չի ճանաչվում, և անցկացվում է կրկնակի մրցույթ:

Եթե մրցույթին մասնակցելու համար ոչ մի դիմում չի ներկայացվել, կամ ներկայացված բոլոր դիմումներում առկա է սույն օրենքով սահմանված սահմանափակումներից որևէ մեկը, ապա մրցույթը համարվում է չկայացած, և անցկացվում է կրկնակի մրցույթ:

Սույն հոդվածով սահմանված կարգի խախտմամբ անցկացված մրցույթն անվավեր է ճանաչվում դատական կարգով՝ շահագրգիռ անձանց դիմումի հիման վրա:

Կրկնակի մրցույթ է անցկացվում նաև մրցույթն անվավեր ճանաչվելու դեպքում:

Կրկնակի մրցույթն անցկացվում է սույն հոդվածով սահմանված ընդհանուր կարգով:

Եթե կրկնակի մրցույթը համարվում է չկայացած (անվավեր), կամ կրկնակի մրցույթի արդյունքում հաղթող չի ճանաչվում, ապա մաքսային ծառայության տվյալ թափուր պաշտոնն զբաղեցնելու համար նոր մրցույթը հայտարարվում է կրկնակի մրցույթ անցկացնելուց երկու ամիս հետո:

6. Սույն օրենքի հիման վրա մրցույթ անցկացնելու (մրցույթին մասնակցելու) կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

(13-րդ հոդվածը խմբ., լրաց. 24.12.04 ՀՕ-71-Ն, փոփ. 03.10.06 ՀՕ-167-Ն, լրաց., փոփ. 23.10.08 ՀՕ-175-Ն)

Հոդված 14. Մաքսային ծառայության պաշտոնի նշանակումը

1. Մաքսային ծառայության գլխավոր և առաջատար պաշտոններում թափուր պաշտոնն առաջանալու դեպքում **վերահաս-մաքսային-մարմն** **մաքսային մարմնի** ղեկավարը կարող է տասնհինգօրյա ժամկետում մաքսային ծառայության պաշտոնների տվյալ կամ դրան հաջորդող կամ նախորդող խմբերին դասվող մաքսային ծառայության պաշտոնն զբաղեցնող մաքսային ծառայողներից կամ հարկային մարմիններում հարկային ծառայության առաջատար և գլխավոր պաշտոններ զբաղեցնող հարկային ծառայողներից, ինչպես նաև մաքսային կամ հարկային մարմիններում

քաղաքացիական ծառայության առաջատար, գլխավոր կամ հայեցողական պաշտոններ զբաղեցնող անձանցից, որոնք բավարարում են սույն օրենքի 8-րդ և 9-րդ հոդվածների պահանջները, կատարել նշանակում՝ առաջնայնությունը տալով այն ծառայողներին, որոնց վերաբերյալ Հանձնաժողովը վերջին ատեստավորման արդյունքում կայացրել է սույն օրենքի 15-րդ հոդվածի տասներորդ մասի 1-ին կետով նախատեսված եզրակացությունը, ինչպես նաև մաքսային ծառայության ավելի երկար ստաժ ունեցող ծառայողներին:

Մաքսային ծառայության պաշտոնների տվյալ կամ դրան հաջորդող կամ նախորդող խմբին դասվող մաքսային ծառայության պաշտոն զբաղեցնող մաքսային ծառայողներից կամ հարկային մարմիններում հարկային ծառայության առաջատար և գլխավոր պաշտոններ զբաղեցնող հարկային ծառայողներից, ինչպես նաև մաքսային կամ հարկային մարմիններում քաղաքացիական ծառայության առաջատար, գլխավոր կամ հայեցողական պաշտոններ զբաղեցնող անձանցից նշանակում չկատարվելու դեպքում ~~վերադաս-մաքսային-մարմն~~ մաքսային մարմնի ղեկավարը կարող է հնգօրյա ժամկետում նշանակում կատարել մաքսային ծառայության կադրերի ռեզերվից՝ առաջնությունը տալով մաքսային ծառայության ավելի երկարատև ստաժ ունեցող մաքսային ծառայողներին:

2. Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված ժամկետներում մաքսային ծառայության գլխավոր և առաջատար թափուր պաշտոնում նշանակում չկատարվելու դեպքում Հանձնաժողովը կազմակերպում է փակ մրցույթ՝ սույն օրենքի 13-րդ հոդվածի երրորդից վեցերորդ մասերով սահմանված կարգով:

Փակ մրցույթին կարող են մասնակցել մաքսային ծառայողները, ինչպես նաև մաքսային, հարկային մարմիններում, ֆինանսավարկային կազմակերպություններում, պետական կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, դատաիրավական մարմիններում, գիտական, բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում մասնագիտական աշխատանքի փորձ ունեցող և սույն օրենքի 8-րդ և 9-րդ հոդվածների պահանջները բավարարող քաղաքացիները, ընդ որում՝ առաջատար պաշտոններում թափուր պաշտոն առաջանալու դեպքում անցկացվող մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է 3 տարվա մասնագիտական աշխատանքի փորձ, իսկ գլխավոր պաշտոններում թափուր պաշտոն առաջանալու դեպքում անցկացվող մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է 5 տարվա մասնագիտական աշխատանքի փորձ:

3. Սույն օրենքով նախատեսված մրցույթի ավարտից հետո՝ եռօրյա ժամկետում, Հանձնաժողովը մրցույթի արդյունքում հաղթող ճանաչված մասնակիցների վերաբերյալ ~~վերադաս-մաքսային-մարմն~~ մաքսային մարմնի ղեկավարին տալիս է եզրակացություն: Եզրակացությունն ստանալուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, ~~վերադաս-մաքսային-մարմն~~ մաքսային մարմնի ղեկավարը մրցույթի

արդյունքում հաղթող ճանաչված մասնակիցներից մեկին նշանակում է համապատասխան պաշտոնում՝ առաջնայնությունը տալով այն մաքսային ծառայողներին (քաղաքացիներին), որոնց վերաբերյալ Հանձնաժողովը վերջին ատեստավորման արդյունքում կայացրել է սույն օրենքի 15-րդ հոդվածի տասներորդ մասի 1-ին կետով նախատեսված եզրակացությունը, ինչպես նաև մաքսային ծառայության (մասնագիտական աշխատանքի) ավելի երկար ստաժ ունեցող ծառայողներին (քաղաքացիներին): Մրցույթով անցած անձը մաքսային ծառայության պաշտոնում նշանակվում է մինչև սույն օրենքով սահմանված մաքսային ծառայության պաշտոն զբաղեցնելու առավելագույն տարիքի լրանալը, բացառությամբ բաց մրցույթով առաջին անգամ մաքսային ծառայության պաշտոնի նշանակվող անձի, որը նշանակվում է մինչև վեց ամիս փորձաշրջանով: Փորձաշրջանի անցկացման կարգը սահմանում է Կառավարությունը: Փորձաշրջանի անբավարար արդյունքի դեպքում փորձաշրջանն անցնող անձին այդ մասին հայտնվում է գրավոր:

3.1. Մաքսային ծառայության ժամանակավոր թափուր պաշտոն առաջանալու դեպքում (հղիության և ծննդաբերության արձակուրդ, պարտադիր զինվորական ծառայության զորակոչում), ինչպես նաև մաքսային ծառայողի կողմից իր ծառայողական պարտականությունները կատարելու ժամանակավոր անհնարինության և օրենքով նախատեսված այլ դեպքերում այդ պաշտոնը կարող են զբաղեցնել մաքսային ծառայության կադրերի ռեզերվում գտնվող և տվյալ պաշտոնի նկարագրին բավարարող անձինք, որոնց հետ կնքվում է ժամկետային աշխատանքային պայմանագիր, իսկ դրա անհնարինության դեպքում հաշվի առնելով սույն օրենքի 8-րդ, 9-րդ հոդվածների և 49-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջները՝ մեկ այլ անձի հետ ժամկետային աշխատանքային պայմանագիր կնքելով:

~~4. Վերադաս-մաքսային-մարմնի-ղեկավարին-պաշտոնի-նշանակում-և-պաշտոնից-ազատում-է-Հայաստանի-Հանրապետության-Նախագահը՝-Հայաստանի-Հանրապետության-վարչապետի-ներկայացմամբ:~~

~~5. Վերադաս-մաքսային-մարմնի-ղեկավարի-տեղակալին-պաշտոնի-նշանակում-և-պաշտոնից-ազատում-է-Հայաստանի-Հանրապետության-վարչապետը՝-վերադաս-մաքսային-մարմնի-ղեկավարի-ներկայացմամբ:~~

6. Մաքսային մյուս ծառայողները պայմանագրի հիման վրա սահմանված կարգով պաշտոնի նշանակվում և պաշտոնից ազատվում են

~~վերադաս-մաքսային-մարմնի-մաքսային-մարմնի-ղեկավարի-հրամանով:~~

7. Համապատասխան պաշտոնում նշանակվող անձը պետք է ունենա այդ պաշտոնի համար սահմանված առավելագույն հատուկ կոչումից երկու աստիճանից ոչ ցածր կոչում:

Սույն կետի պահանջները չեն տարածվում մաքսային ծառայության բարձրագույն պաշտոնների նշանակումների վրա:

8. Մաքսային ծառայության պաշտոնում նշանակվելու համար ներկայացվող անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը սահմանում է Կառավարությունը:

(14-րդ հոդվածը փոփ., լրաց., խմբ. 24.12.04 ՀՕ-71-Ն, փոփ. 03.10.06 ՀՕ-167-Ն, լրաց., փոփ. 23.10.08 ՀՕ-175-Ն, լրաց. 18.11.09 ՀՕ-212-Ն)

Հոդված 15. Մաքսային ծառայողների ատեստավորումը

1. Մաքսային ծառայողի ատեստավորումն անցկացվում է երեք տարին մեկ անգամ:

Մաքսային ծառայողի արտահերթ ատեստավորումն անցկացվում է հերթական ատեստավորումից առնվազն մեկ տարի հետո:

Սույն հոդվածով նախատեսված ատեստավորմանը ենթակա են այն մաքսային ծառայողները, որոնց պաշտոնի նշանակում և պաշտոնից ազատում է ~~վերադաս-մաքսային-մարմն~~մաքսային մարմնի ղեկավարը, բացի ~~վերադաս-մաքսային-մարմն~~մաքսային մարմնի վարչության պետի և մաքսատան պետի պաշտոն զբաղեցնող անձանցից:

2. Մաքսային ծառայողի արտահերթ ատեստավորումն անցկացվում է նրա անմիջական ղեկավարի պատճառաբանված միջնորդության հիման վրա՝ ~~վերադաս-մաքսային-մարմն~~մաքսային մարմնի ղեկավարի որոշմամբ կամ մաքսային ծառայողի ցանկությամբ:

3. Ատեստավորումն անցկացվում է մաքսային ծառայողի անմիջական մասնակցությամբ:

4. Ատեստավորման ենթակա չեն՝

1) տվյալ պաշտոնը մեկ տարուց պակաս ժամկետով զբաղեցնող մաքսային ծառայողները, եթե նման ցանկություն չեն հայտնել:

2) հղի և մինչև երեք տարեկան երեխայի խնամքի կապակցությամբ արձակուրդում գտնվող մաքսային ծառայողները, եթե նման ցանկություն չեն հայտնել:

5. Ատեստավորման ենթակա, սակայն արձակուրդում, գործուղման մեջ գտնվող, ինչպես նաև ժամանակավոր անաշխատունակ մաքսային ծառայողները ենթակա են ատեստավորման աշխատանքի ներկայանալուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, բացառությամբ հղիության և երեխայի խնամքի կապակցությամբ արձակուրդում գտնվող մաքսային ծառայողների:

6. Հղիության և երեխայի խնամքի կապակցությամբ արձակուրդում գտնվող մաքսային ծառայողները ենթակա են ատեստավորման արձակուրդից վերադառնալուց հետո՝ 2 ամիս անց, սակայն ոչ ուշ, քան արձակուրդից

վերադառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, եթե վերջիններս ավելի վաղ ատեստավորվելու ցանկություն չեն հայտնել:

7. Ատեստավորման ենթակա մաքսային ծառայողները, ոչ ուշ, քան ատեստավորումից մեկ ամիս առաջ, տեղեկացվում են ատեստավորման անցկացման մասին:

8. Ատեստավորումից առնվազն երկու շաբաթ առաջ մաքսային ծառայողի անմիջական ղեկավարը ներկայացնում է մաքսային ծառայողի ծառայողական բնութագիրը:

Մաքսային ծառայողն ատեստավորում անցկացնելու օրվանից առնվազն մեկ շաբաթ առաջ պետք է ծանոթանա իր ծառայողական բնութագրին:

Սույն հոդվածով սահմանված կարգով ծառայողական բնութագիր չներկայացնելը չի կարող բացասաբար ազդել մաքսային ծառայողի ատեստավորման արդյունքների վրա:

9. Ատեստավորումն անցկացվում է հետևյալ եղանակներով՝

1) փաստաթղթային.

2) թեստավորման և հարցազրույցի միջոցով, իսկ ~~վերադաս-մաքսային-մարմն~~մաքսային մարմնի օպերատիվ ստորաբաժանումներում ծառայություն անցնողների համար նաև ֆիզիկական պատրաստվածության, զենքի և հատուկ միջոցների տիրապետման գծով՝ ատեստավորման հանձնաժողովի սահմանած կարգով:

9.1. Այն մաքսային ծառայողները, որոնք ծառայողական դրական բնութագրի և նախորդ ատեստավորումից հետո ընկած ժամանակահատվածում վերապատրաստման (ուսուցման) արդյունքների ընդհանուր գումարով հավաքել են 80 և ավելի միավոր, ենթակա են փաստաթղթային ատեստավորման: Միավորների հաշվարկն իրականացվում է ~~վերադաս-մաքսային-մարմն~~մաքսային մարմնի սահմանած կարգով:

9.2. Փաստաթղթային ատեստավորումն անցկացվում է ծառայողական բնութագրի հիման վրա՝ հարցազրույցի միջոցով: Հարցազրույցն անցկացվում է մաքսային ծառայողների տվյալ պաշտոնի նկարագրի դրույթների շրջանակներում՝ մաքսային ծառայությունների գործնական կարողություններն ստուգելու նպատակով: Հանձնաժողովը փաստաթղթային ատեստավորման արդյունքի հիման վրա կայացնում է հետևյալ եզրակացություններից մեկը և փաստաթղթային ատեստավորումն ավարտվելուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, ներկայացնում ~~վերադաս-մաքսային-մարմն~~մաքսային մարմնի ղեկավարին՝

1) շնորհել ավելի բարձր հատուկ կոչում.

2) համապատասխանում է զբաղեցրած պաշտոնին.

3) ենթակա է ատեստավորման թեստավորման և հարցազրույցի միջոցով:

9.3. Թեստավորման և հարցազրույցի միջոցով ատեստավորման ենթակա են այն մաքսային ծառայողները, որոնք փաստաթղթային ատեստավորման ենթակա

չեն, կամ որոնց վերաբերյալ Հանձնաժողովն ընդունել է սույն հոդվածի 9.2-րդ մասի 3-րդ կետում նշված եզրակացությունը: Թեստերը հաստատում, հարցազրույցն անցկացնում և արդյունքները գնահատում է Հանձնաժողովը՝ սույն օրենքի 13-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված կարգով:

10. Ատեստավորման հանձնաժողովը թեստավորման և հարցազրույցի (համապատասխան դեպքերում նաև ֆիզիկական պատրաստվածության, զենքի և հատուկ միջոցների տիրապետման ստուգման) արդյունքներով կայացնում է հետևյալ եզրակացություններից մեկը և ատեստավորումն ավարտվելուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, ներկայացնում է ~~վերադաս-մաքսային-մարմն~~մաքսային մարմնի ղեկավարին.

1) շնորհել ավելի բարձր հատուկ կոչում.

2) համապատասխանում է զբաղեցրած պաշտոնին.

3) համապատասխանում է զբաղեցրած պաշտոնին՝ վերապատրաստում անցնելու և վերապատրաստման արդյունքում դրական գնահատական ստանալու պայմանով.

4) չի համապատասխանում զբաղեցրած պաշտոնին:

11. Մաքսային ծառայողն իրավունք ունի ծանոթանալ ատեստավորման արդյունքներին և բողոքարկել դրանք մինչև այդ արդյունքները մաքսային ծառայողին պաշտոնի նշանակելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձին ներկայացնելը:

12. ~~վերադաս-մաքսային-մարմնի~~Կոմիտեի ղեկավարը, սույն հոդվածի տասներորդ մասով նախատեսված եզրակացությունն ստանալուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, կայացնում է հետևյալ որոշումներից մեկը.

1) մաքսային ծառայողին ավելի բարձր հատուկ կոչում շնորհելու կամ տվյալ կոչումը շնորհելու իրավասու անձին համապատասխան միջնորդություն ներկայացնելու մասին.

2) մաքսային ծառայողի վերապատրաստում անցկացնելու մասին.

3) մաքսային ծառայողին զբաղեցրած պաշտոնից ազատելու մասին: Նման որոշում կայացվում է նաև, եթե մաքսային ծառայողը վերապատրաստման արդյունքում ստանում է բացասական գնահատական.

4) զբաղեցրած պաշտոնին մաքսային ծառայողի համապատասխանության մասին.

5) մաքսային ծառայողին զբաղեցրած պաշտոնից իջեցնելու մասին:

~~վերադաս-մաքսային-մարմնի~~Կոմիտեի ղեկավարը մաքսային ծառայողի ժամանակավոր անաշխատունակության և արձակուրդում գտնվելու, ինչպես նաև վերապատրաստման ժամանակ ատեստավորման արդյունքների հիման վրա համապատասխան որոշում է ընդունում նրանց աշխատանքի ներկայանալու օրվանից եռօրյա ժամկետում:

13. Սույն հոդվածով նախատեսված բնութագիրը (ութերորդ մաս), եզրակացությունը (տասներորդ մաս) և որոշումը (տասներկուերորդ մաս) կցվում են մաքսային ծառայողի անձնական գործին:

14. Սույն օրենքի հիման վրա մաքսային ծառայողի ատեստավորում անցկացնելու կարգը սահմանում է ~~վերադաս-մաքսային-մարմինը~~ կոմիտեն:
(15-րդ հոդվածը լրաց., փոփ. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն, փոփ. 24.12.04 ՀՕ-71-Ն, լրաց., խմբ. 18.11.09 ՀՕ-212-Ն, 10.06.13 ՀՕ-69-Ն)

Հոդված 34. Մաքսային ծառայողի անձնական գործը

1. Մաքսային ծառայողի ծառայության ընթացքն արտացոլվում է նրա անձնական գործում: Մաքսային ծառայողի անձնական գործը վարում է ~~վերադաս-մաքսային-մարմին~~ կոմիտեի համապատասխան ծառայությունը: *(նախադասությունը հանվել է 24.12.04 ՀՕ-71-Ն)*

2. Մաքսային ծառայողի անձնական գործի վարման կարգը սահմանում է ~~վերադաս-մաքսային-մարմն~~ մաքսային մարմինը:
(34-րդ հոդվածը փոփ. 24.12.04 ՀՕ-71-Ն)

Հոդված 35. Մաքսային ծառայողի համազգեստը և ծառայողական վկայականը *(վերնագիրը խմբ. 21.12.17 ՀՕ-284-Ն)*

1. Մաքսային ծառայողների համար սահմանվում է համազգեստ, որի ձևը որոշում է Կառավարությունը, իսկ կրելու կարգը՝ մաքսային մարմինը: Համազգեստը տրվում է անվճար:

2. Մաքսային ծառայողին տրվում է ծառայողական վկայական, որի ձևը և տրամադրման կարգը հաստատում է ~~վերադաս-մաքսային-մարմն~~ մաքսային մարմինը:
(35-րդ հոդվածը խմբ. 21.12.17 ՀՕ-284-Ն)

Հոդված 37. Մաքսային ծառայողի պատասխանատվությունը *(վերնագիրը խմբ. 21.12.17 ՀՕ-284-Ն)*

Մաքսային ծառայողների ապօրինի գործողությունների կամ անգործության հետևանքով անձանց կամ նրանց գույքին պատճառված վնասները (բացառությամբ պետական բյուջե գանձված գումարները պետական բյուջեի մուտքերի համապատասխան հաշիվներից վերադարձնելու դեպքերի) հատուցվում են մաքսային ծառայության նյութական խրախուսման և համակարգի զարգացման ֆոնդի միջոցների հաշվին, իսկ նշված ֆոնդում առկա միջոցների անբավարարության դեպքում՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի այլ միջոցների հաշվին: Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի այլ միջոցների հաշվին պատճառված վնասի հատուցմանն ուղղված միջոցները վերականգնվում են մաքսային ծառայության նյութական խրախուսման և

համակարգի զարգացման ֆոնդի միջոցների հաշվին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

Մաքսային ծառայողների օրինական գործողությունների արդյունքում անձանց պատճառված վնասները փոխհատուցման ենթակա չեն: Մաքսային ծառայողներն իրենց ապօրինի գործողությունների կամ անգործության, ինչպես նաև իրենց կայացրած ապօրինի որոշումների համար կրում են կարգապահական, վարչական և քրեական պատասխանատվություն՝ օրենքով սահմանված կարգով:

Մաքսային մարմնի կամ մաքսային ծառայողի գործողությունները կամ անգործությունը կարող են բողոքարկվել ~~վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի~~ բողոքարկման հանձնաժողով կամ դատարան:

Մաքսային մարմինների և դրանց պաշտոնատար անձանց կողմից որոշումների ընդունման, գործողությունների և անգործության վերաբերյալ գործողությունների կամ անգործության վերաբերյալ վեճերի լուծման նպատակով ~~վերադաս-մաքսային-մարմնում~~ կոմիտեում գործում է մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողով: Մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովը ~~վերադաս-մաքսային-մարմնի-ղեկավարի-կողմից-ձևավորվող՝ մաքսային-մարմնում մշտապես գործող մարմին է, որը~~ կազմված է նախագահից և ութ անդամից, որոնք հանձնաժողովում իրենց աշխատանքը համատեղում են իրենց զբաղեցրած մաքսային ծառայության պաշտոնների հետ:

Մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովը ներկայացված բողոքը վարույթ է ընդունում դիմում-բողոք բերողի կողմից գրավոր կարգով և հայերենով ներկայացված դիմում-բողոքի հիման վրա, որը պետք է պարունակի՝

- 1) բողոքարկման հանձնաժողովի անվանումը, որին ներկայացվում է բողոքը.
- 2) բողոք բերող ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, ՀՎՀՀ-ն (վերջինիս բացակայության դեպքում նշվում է հանրային ծառայության համարանիշը), հասցեն, իսկ կազմակերպության դեպքում՝ կազմակերպության անվանումը, գտնվելու վայրը, ՀՎՀՀ-ն, նրա անունից բողոք բերող անձի անունը, ազգանունը և պաշտոնը, ինչպես նաև հեռահաղորդակցման միջոցների տվյալները.
- 3) բողոքարկման առարկան.
- 4) բողոք բերողի պահանջը.
- 5) բողոքին կից ներկայացվող փաստաթղթերի ցանկը.
- 6) բողոքը կազմելու տարին, ամիսը և ամսաթիվը.
- 7) բողոք բերող անձի ստորագրությունը, կազմակերպության դեպքում՝ նրա անունից բողոք բերող անձի ստորագրությունը:

Սույն հոդվածի 5-րդ մասում նշված՝ ոչ լիարժեք ներկայացված դիմում-բողոքի դեպքում մաքսային մարմինը դիմում-բողոքը ներկայացնողին գրավոր տեղեկացնում է դիմում-բողոքում առկա թերությունների մասին և առաջարկում է վերացնել դրանք երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում: Նշված ժամկետում թերությունները վերացնելու և բողոքարկման հանձնաժողովին տեղեկացնելու դեպքում դիմում-

բողոքը համարվում է ընդունված այն առաջին անգամ ներկայացնելու օրվանից: Մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովը քննության է առնում նաև թերություններով ներկայացված դիմում-բողոքը, եթե այդ թերությունները չեն խոչընդոտում բողոքի հետագա քննությանը:

Մաքսային մարմնի ընդունված և ուժի մեջ մտած անհատական իրավական ակտը կարող է բողոքարկվել այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում, իսկ մաքսային ծառայողի գործողությունները կամ անգործությունը կարող են բողոքարկվել այն կատարելու կամ ցուցաբերելու օրվանից մեկ ամսվա ընթացքում:

Մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովի աշխատակարգը, անհատական կազմը (հաշվի առնելով շահերի բախման սկզբունքի հնարավորինս պահպանությունը), բողոքարկման հանձնաժողով ներկայացվող դիմում-բողոքի ձևը և դիմում-բողոք բերած անձին հանձնաժողովի նիստի անցկացման վայրի ու ժամանակի մասին ուղարկվող ծանուցագրի ձևը, ինչպես նաև հանձնաժողովի կողմից ընդունվող որոշումների ձևերը սահմանում է **վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեն:**

Մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողով ներկայացված դիմում-բողոքները մաքսային մարմինը քննության է առնում և դրանց վերաբերյալ որոշումներ է ընդունում 30 օրվա ընթացքում: Սույն մասով սահմանված ժամկետի հաշվարկն սկսվում է գրավոր դիմում-բողոքը համապատասխան մարմնում մուտքագրվելու օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրվանից: Առանձին դեպքերում **վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի** ղեկավարի որոշմամբ նշված ժամկետը կարող է երկարաձգվել 15 օրով, որի մասին իրազեկվում է դիմումատուն: Նշված ժամկետում դիմում-բողոքի վերաբերյալ պատասխան չտրվելու դեպքում դիմում-բողոքը բավարարելու մասին մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովի որոշումը համարվում է ընդունված:

Մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովն ընդունում է դիմում-բողոքի քննարկման վարույթը կարճելու մասին համապատասխան գրավոր որոշում, եթե՝

1) բողոքարկման հանձնաժողով ներկայացվող դիմում-բողոքը չի բավարարում սույն օրենքով սահմանված չափանիշները, բացառությամբ այն դեպքերի, եթե այդ հանգամանքը չի խոչընդոտում դիմում-բողոքի հետագա քննությանը.

2) բողոքարկման հանձնաժողով ներկայացվող դիմում-բողոքում հստակ նշված չէ բողոք բերողի պահանջը.

3) բողոքարկման հանձնաժողով ներկայացվող դիմում-բողոքին կցված չէ բողոքարկվող փաստաթղթերի ցանկը.

4) դիմում-բողոքը բերել է դիմում-բողոք բերելու իրավասություն չունեցող անձը.

5) դիմում-բողոքը չի համապատասխանում ընթացակարգային պահանջներին, և դիմում-բողոքում առկա թերությունները բողոքը ներկայացնողը չի վերացրել սույն հոդվածով սահմանված ժամկետում.

6) դիմում-բողոք բերողը հրաժարվում է բողոքից.

7) դիմում-բողոքում նշված պահանջը դուրս է մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովի իրավասություններից.

8) բացակայում է մաքսային մարմնի կողմից բողոքարկվող անհատական իրավական ակտի, գործողության կամ անգործության դեպքը.

9) դիմում-բողոքը ներկայացվել է սույն հոդվածով սահմանված ժամկետի ավարտից հետո.

10) դիմում-բողոք բերած նույն անձի, բողոքարկման նույն առարկայի մասին, միևնույն հիմքերով բողոքի վերաբերյալ առկա է մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովի որոշում, բացառությամբ սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում դիմում-բողոքի քննարկման վարույթը կարճելու մասին որոշումների, որոնց կարճման հիմքերը վերացնելուց հետո սույն հոդվածով սահմանված ժամկետում ներկայացված դիմում-բողոքները ենթակա են քննարկման.

11) դիմում-բողոքը ներկայացնողը նույն պահանջով դիմել է դատարան.

12) դիմում-բողոք բերած կազմակերպության լուծարման կամ ֆիզիկական անձի մահվան դեպքում:

Մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովը դիմում-բողոքի քննարկման վարույթը կարճելու մասին որոշումն ընդունում է երկու օրինակից, որի մեկ օրինակը որոշումն ընդունելուց հետո՝ երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, տրամադրվում է դիմում-բողոք բերած անձին, իսկ երկրորդ օրինակը պահպանվում է մաքսային մարմնում:

Մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովը ներկայացված դիմում-բողոքը հանձնաժողովի կողմից քննարկման ընդունվելու դեպքում դիմում-բողոք բերած անձը նախապես ծանուցվում է համապատասխան նիստի անցկացման վայրի և ժամանակի մասին: Բողոքարկման հանձնաժողովի նիստին կարող են մասնակցել դիմում-բողոք բերած անձը, վերջինիս գլխավոր հաշվապահը և (կամ) դիմում-բողոք բերած անձի լիազորած անձը (մասնագետը): Բողոքարկման հանձնաժողովի նիստի անցկացման վայրի և ժամանակի մասին տեղեկացված՝ դիմում-բողոքը բերած անձի կամ նրա ներկայացուցիչների բացակայությունն արգելք չէ բողոքարկման հանձնաժողովի նիստը շարունակելու և վեճն ըստ էության լուծելու համար:

Մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովի նիստերն արձանագրվում են, և կազմված արձանագրություններն ստորագրում են հանձնաժողովի նիստին ներկա բոլոր անդամները: Հանձնաժողովի անդամների ստորագրած արձանագրությունները պահպանվում են մաքսային մարմնում այն կազմելու

տարվան հաջորդող երեք տարվա ընթացքում՝ վերադաս-մաքսային-մարմնկոմիտեի ղեկավարի սահմանած կարգով:

Մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովն ընդունված դիմում-բողոքի վերաբերյալ կայացնում է պատճառաբանված որոշում՝

- 1) դիմում-բողոքի քննարկման վարույթը կարճելու մասին.
- 2) դիմում-բողոքը բավարարելու մասին.
- 3) դիմում-բողոքը մասնակի բավարարելու մասին.
- 4) դիմում-բողոքը մերժելու մասին.
- 5) վերստուգում անցկացնելու մասին:

Մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովի որոշումներն իրավազոր են, եթե այդ որոշումների կայացմանը մասնակցել է հանձնաժողովի անդամներից առնվազն յոթ հոգի: Որոշումները կայացվում են բաց քվեարկությամբ, պարզ մեծամասնության ձևով:

Մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովի կայացրած որոշումն ուժի մեջ է մտնում ընդունման հաջորդ օրվանից: Ընդունված որոշումը կազմվում է երկու օրինակից, որի մեկ օրինակը որոշումը կայացնելուց հետո՝ երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, տրամադրվում է դիմում-բողոք բերած անձին, իսկ երկրորդ օրինակը պահվում է մաքսային մարմնում:

Մաքսային մարմնի բողոքարկման հանձնաժողովի որոշումները կարող են բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով՝ «Տեսչական մարմինների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով կամ դատարան:

(37-րդ հոդվածը խմբ., լրաց. 18.11.09 ՀՕ-212-Ն, խմբ. 10.06.13 ՀՕ-69-Ն, լրաց. 17.12.14 ՀՕ-259-Ն, խմբ. 21.12.17 ՀՕ-284-Ն, լրաց. 20.12.17 ՀՕ-24-Ն)

Գ Լ ՈՒ Խ 5.

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Հոդված 38. Մաքսային ծառայության կարգապահական կանոնադրությունը (հոդվածն ուժը կորցրել է 11.04.03 ՀՕ-539-Ն)

Հոդված 39. Մաքսային ծառայողի կողմից հատուկ հանձնարարություններ կատարելը

1. Հատուկ պատրաստություն անցած մաքսային ծառայողներին մաքսանենգության կամ մաքսային կանոնների խախտում հայտնաբերելու և կանխարգելելու աշխատանքներում ներգրավելու կարգը, ինչպես նաև հատուկ

հանձնարարությունների կատարման առանձնահատկությունները հաստատում է վերադաս մաքսային մարմինը:

2. Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված հատուկ հանձնարարություններ կատարող մաքսային ծառայողի վերաբերյալ տեղեկություններն օրենքով սահմանված դեպքերում կարող են հրապարակվել միայն այդ ծառայողի գրավոր համաձայնությամբ:

Հոդված 40. Մաքսային ծառայողին գործուղելը

1. Մաքսային ծառայողներն իրենց պաշտոնական պարտականությունները կատարելու նպատակով կարող են գործուղվել ~~վերադաս մաքսային մարմն~~ կոմիտեի ղեկավարի, ինչպես նաև մաքսատան պետի կամ մաքսային կետի պետի հրամանով:

2. Մաքսային ծառայողին գործուղելու պայմաններն ու կարգը, ինչպես նաև գործուղման

ընթացքում մաքսային ծառայողի ծառայության առանձնահատկությունները հաստատում է Կառավարությունը:

Գ Լ ՈՒ Խ 6.

**ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ԽՐԱԽՈՒՍՈՒՄԸ, ՆՅՈՒԹԱԿԱՆ ԵՎ
ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ**

**ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՈՆԻՑ
ԱԶԱՏԵԼԸ**

(վերնագիրը լրաց. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն)

Հոդված 43. Մաքսային ծառայողների խրախուսումը

1. Մաքսային ծառայողների նկատմամբ կարող են կիրառվել խրախուսման հետևյալ ձևերը.

1) ծառայողական պարտականությունները կատարելիս բարձր ցուցանիշներ ապահովելու համար՝

- շնորհակալության հայտարարում,
- դրամական պարգևատրում,
- հուշանվերով պարգևատրում,
- ~~վերադաս մաքսային մարմն~~ կոմիտեի պատվոգրով պարգևատրում,
- կարգապահական տույժի վաղաժամկետ հանում.
- լրացուցիչ վճարովի արձակուրդի տրամադրում:

2) գերազանց ծառայության համար՝

- հերթական հատուկ կոչման վաղաժամկետ շնորհում,

- գրադեցրած պաշտոնին հասանելիք առավելագույն հատուկ կոչումից մեկ աստիճան բարձր կոչման շնորհում.

3) տասը տարուց ավելի բարեխիղճ ծառայության համար՝

- «Մաքսային ծառայության առաջավոր», «Հայաստանի Հանրապետության պատվավոր մաքսային ծառայող» կրճքանշաններով պարգևատրում.

4) մաքսային գործի բնագավառում հատուկ ծառայությունների համար՝

- «Մաքսային ծառայության առաջավոր», «Հայաստանի Հանրապետության պատվավոր մաքսային ծառայող» կրճքանշաններով պարգևատրում:

2. (մասն ուժը կորցրել է 17.09.09 ՀՕ-171-Ն)

3. Մաքսային ծառայողները Վարչապետի կողմից կարող են ներկայացվել Հայաստանի Հանրապետության պետական պարգևների և կոչումների:

4. «Հայաստանի Հանրապետության պատվավոր մաքսային ծառայող»,

«Մաքսային ծառայության առաջավոր» կրճքանշանների, ինչպես նաև

վերադաս-մաքսային-մարմնիկումիտեի պատվոգրի վերաբերյալ կանոնները և դրանցով պարգևատրման դեպքերը սահմանում է

վերադաս-մաքսային-մարմնիկումիտեն:

(43-րդ հոդվածը փոփ. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն, խմբ., լրաց. 24.12.04 ՀՕ-71-Ն, փոփ. 17.09.09 ՀՕ-171-Ն)

Հոդված 43¹. Խրախուսման ձևերի կիրառումը և կարգը

Սույն օրենքի 43-րդ հոդվածում նշված խրախուսման ձևերը կիրառում է

վերադաս-մաքսային-մարմնիկումիտեի ղեկավարը մաքսային ծառայողի անմիջական ղեկավարի գրավոր միջնորդագրի հիման վրա, իսկ նույն հոդվածի առաջին մասի 1-ին կետի առաջին, երկրորդ և հինգերորդ թվարկումներում նշված խրախուսման ձևերը կարող է կիրառել նաև մաքսատան պետը: Ընդ որում, «կարգապահական տույժի վաղաժամկետ հանում» խրախուսման ձևը մաքսատան պետի կողմից կարող է կիրառվել միայն այն դեպքում, երբ կարգապահական տույժը կիրառվել է մաքսատան պետի կողմից:

(43¹-րդ հոդվածը լրաց. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն, փոփ., լրաց. 24.12.04 ՀՕ-71-Ն)

Հոդված 44. Մաքսային ծառայողների նկատմամբ կիրառվող կարգապահական տույժերը

1. Ծառայողական կարգապահությունը խախտելու

համար մաքսային ծառայողների նկատմամբ կարող են կիրառվել կարգապահական հետևյալ տույժերը.

1) դիտողություն.

2) նկատողություն.

3) խիստ նկատողություն.

4) հատուկ կոչման իջեցում, բայց երկու աստիճանից ոչ ավելի.

5) մաքսային ծառայողի պաշտոնի իջեցում, բայց մեկ աստիճանից ոչ ավելի.

6) նյութական պատասխանատվության կիրառում.

7) մաքսային ծառայության պաշտոնից ազատում:

2. Սույն հոդվածի առաջին մասով սահմանված կարգապահական տույժերը կիրառում է վերադաս մաքսային մարմնի ղեկավարը, իսկ սույն հոդվածի առաջին մասի 1-3-րդ կետերով նախատեսված կարգապահական տույժերը կարող է կիրառել նաև մաքսատան պետը:

3. Սույն հոդվածի առաջին մասի 4-7-րդ կետերով նախատեսված կարգապահական տույժերը կիրառվում են սահմանված կարգով անցկացված ծառայողական քննության արդյունքների հիման վրա վերադաս մաքսային մարմնի ծառայողական քննության հանձնաժողովի եզրակացության հիման վրա:

(44-րդ հոդվածը խմբ. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն)

Հոդված 44¹. Կարգապահական տույժի միջոցի ընտրության և նշանակման կարգը

Կարգապահական տույժ նշանակելիս պետք է հաշվի առնվեն կատարված խախտման (զանցանքի) ծանրությունը, այն հանգամանքները, որոնց առկայությամբ խախտումը (զանցանքը) կատարվել է մաքսային ծառայողի կողմից:

Մինչև կարգապահական տույժ նշանակելը մաքսային ծառայողից վերցվում է գրավոր բացատրություն: Բացատրություն տալուց հրաժարվելու դեպքում կազմվում է համապատասխան արձանագրություն:

Ոչ սթափ վիճակում գտնվող կարգապահական կարգապահական տույժի ենթարկելը, ինչպես նաև նրանից բացատրություն ստանալը հետաձգվում է մինչև նրա սթափվելը:

Բացատրություն տալուց հրաժարվելը հիմք չէ կարգապահական տույժ չկիրառելու համար:

Կարգապահական տույժերը կիրառվում են խախտման (զանցանքի) հայտնաբերման օրվանից՝ երկու ամսվա ընթացքում, չհաշված մաքսային ծառայողի ժամանակավոր անաշխատունակության և (կամ) արձակուրդում գտնվելու ժամանակահատվածը:

Կարգապահական տույժերը կիրառվում են խախտման (զանցանքի) կատարման օրվանից վեց ամսվա ընթացքում, իսկ վերստուգման կամ ֆինանսական գործունեության ստուգման արդյունքներով հայտնաբերվելու դեպքում՝ խախտման (զանցանքի) կատարման օրվանից՝ երկու տարվա ընթացքում, չհաշված քրեական գործի վարույթի ժամանակահատվածը:

Ծառայողական կարգապահության յուրաքանչյուր խախտման համար կարող է կիրառվել միայն մեկ կարգապահական տույժ:

Կարգապահական տույժը հայտարարվում է հրամանով
և մաքսային ծառայողին հաղորդվում է հրամանը տալուց հետո՝ երեք
աշխատանքային օրվա ընթացքում, նրանից ստորագրություն վերցնելով:
Ստորագրություն տալուց հրաժարվելու դեպքում կազմվում է համապատասխան
ակտ:

Մաքսային ծառայողների նկատմամբ սույն օրենքով նախատեսված «Հատուկ
կոչման իջեցում, բայց երկու աստիճանից ոչ ավելի» կարգապահական տույժը
կարող է կիրառել **վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի** ղեկավարը միայն մեկ
անգամ:

«Մաքսային ծառայողի պաշտոնի իջեցում, բայց մեկ աստիճանից ոչ ավելի»
կարգապահական տույժը մաքսային ծառայողների նկատմամբ կարող է կիրառել
վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի ղեկավարը միայն մեկ անգամ:

(44'-րդ հոդվածը լրաց. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն)

Հոդված 45. Մաքսային ծառայողի նյութական պատասխանատվությունը

1. Սույն օրենքի 24-րդ հոդվածի առաջին մասով սահմանված
պարտականությունները չկատարելու (ոչ պատշաճ կատարելու) համար, եթե դրա
արդյունքում տեղի է ունեցել մաքսային վճարների գծով Հայաստանի
Հանրապետության պետական բյուջե վճարման ենթակա գումարների ավելի կամ
թերի հաշվարկում (առաջադրում)՝ 100.000 դրամ և ավելի
չափով, մաքսային ծառայողը (ծառայողները)՝

1) վճարում է (են) տուգանք՝ ավելի կամ թերի հաշվարկված (առաջադրված)
գումարի 10 տոկոսի չափով, եթե խախտման հետևանքով բյուջե վճարման ենթակա
ավելի կամ թերի հաշվարկված գումարը կազմում է 100.000-ից մինչև 500.000
դրամ և (կամ) իջեցվում պաշտոնից.

2) վճարում է (են) տուգանք՝ ավելի կամ թերի հաշվարկված (առաջադրված)
գումարի 10-ից մինչև 25 տոկոսի չափով, եթե խախտման հետևանքով բյուջե
վճարման ենթակա ավելի կամ թերի հաշվարկված գումարը կազմում է 500.000-ից
մինչև 1000.000 դրամ և (կամ) իջեցվում պաշտոնից.

3) վճարում է (են) տուգանք՝ ավելի կամ թերի հաշվարկված (առաջադրված)
գումարի 25-ից մինչև 50 տոկոսի չափով, եթե խախտման հետևանքով բյուջե
վճարման ենթակա ավելի կամ թերի հաշվարկված գումարը կազմում է 1000.000
դրամից ավելի, և (կամ) իջեցվում պաշտոնից կամ
ազատվում մաքսային ծառայությունից:

2. Սույն օրենքի 24-րդ հոդվածի առաջին մասի 3-րդ և 6-րդ կետերով
սահմանված պարտականությունները չկատարելու համար մաքսային ծառայողը
(ծառայողները)՝

1) առաջին անգամ ստանում է (են) խիստ նկատողություն և (կամ) իջեցվում
հատուկ կոչումից.

2) խիստ նկատողություն ստանալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, համանման խախտում կատարելու դեպքում վճարում է (են) տուգանք՝ ամսական միջին վաստակի մինչև 50 տոկոսի չափով, կամ ազատվում է (են) մաքսային ծառայությունից:

3. Սույն օրենքի 24-րդ հոդվածի առաջին մասի 2-րդ, 4-րդ, 8-րդ և 9-րդ կետերով սահմանված պարտականությունները չկատարելու կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում չկատարելու համար մաքսային ծառայողը (ծառայողները)՝

1) առաջին անգամ ստանում է (են) նկատողություն.

2) նկատողություն ստանալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, համանման խախտում կատարելու համար վճարում է (են) տուգանք՝ ամսական միջին վաստակի մինչև 40 տոկոսի չափով, կամ ազատվում է (են) մաքսային ծառայությունից:

4. Սույն օրենքի 24-րդ հոդվածի առաջին մասի 5-րդ կետով սահմանված պարտականությունները չկատարելու համար մաքսային ծառայողը (ծառայողները)՝

1) ստանում է (են) նկատողություն, եթե խախտումը տեղի է ունեցել մաքսային ծառայողի (ծառայողների) անզգուշությամբ.

2) վճարում է (են) տուգանք ամսական միջին վաստակի մինչև 40 տոկոսի չափով, եթե խախտումը տեղի է ունեցել դիտավորյալ.

3) նկատողությունն ստանալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, երկու և ավելի անգամ համանման խախտում կատարելու դեպքում իջեցվում կամ զրկվում է (են) հատուկ կոչումից կամ իջեցվում պաշտոնից կամ ազատվում մաքսային ծառայությունից:

4'. Մաքսային ծառայողը պարտավոր է հատուցել իր պատճառած իրական վնասը: Չստացված օգուտները մաքսային ծառայողից չեն կարող գանձվել:

Իրական վնասը մաքսային մարմնի գույքի առկա կորուստն է, պակասելը կամ այդ գույքի վնասվածքը (այդ թվում՝ երրորդ անձանց գույքը, որը գտնվում է այդ գույքի պահպանության համար պատասխանատվություն կրող մաքսային մարմիններում):

Մաքսային ծառայողը կրում է նյութական պատասխանատվություն ինչպես մաքսային մարմիններին անմիջական իրական վնաս հասցնելու համար, այնպես էլ այն վնասի համար, որը մաքսային մարմինը հատուցել է այլ անձանց, որոնց վնաս է պատճառվել մաքսային ծառայողի գործողությունների կամ անգործության հետևանքով:

Մաքսային ծառայողը նյութական պատասխանատվության չի ենթարկվում, եթե վնասն առաջացել է անհաղթահարելի ուժի, ծայրահեղ անհրաժեշտության կամ անհրաժեշտ պաշտպանության հետևանքով:

Մաքսային մարմինը, հաշվի առնելով կոնկրետ իրադրությունը, որի ընթացքում պատճառվել է վնասը, իրավունք ունի հրաժարվել (լրիվ կամ մասնակի) մեղավոր մաքսային ծառայողից վնասը գանձելուց:

Վնաս պատճառելու համար մաքսային ծառայողը կրում է նյութական պատասխանատվություն իր ամսական միջին աշխատավարձի չափով:

Պատճառված վնասի նյութական պատասխանատվությունն ամբողջությամբ դրվում է մաքսային ծառայողի վրա, եթե՝

1) նյութական վնասը պատճառվել է նրա աշխատանքային պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման հետևանքով, և վնասի հատուցումը նախատեսված է սույն օրենքով կամ Հայաստանի Հանրապետության այլ օրենքներով.

2) վնասը պատճառվել է դիտավորությամբ.

3) վնասը պատճառվել է ոչ սթափ վիճակում.

4) վնասը պատճառվել է մաքսային ծառայողի հանցավոր գործողությամբ, որը հաստատվել է օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով.

5) վնասը պատճառվել է վարչական զանցանքի պատճառով, ինչը հաստատել է համապատասխան պետական մարմինը.

6) վնասը պատճառվել է օրենքով պաշտպանվող ծառայողական, առևտրային, բանկային կամ այլ գաղտնիքը հրապարակելու կամ երրորդ անձանց տրամադրելու հետևանքով.

7) վնասը պատճառվել է մաքսային ծառայողի կողմից ոչ աշխատանքային պարտականությունները կատարելիս:

5. Սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքները վճարվում են մաքսային ծառայության նյութական խրախուսման և համակարգի զարգացման ֆոնդ, իսկ պատասխանատվության միջոցները կիրառվում են կատարված խախտումների փաստերը ծառայողական քննությամբ հաստատվելուց հետո՝ վերադաս մաքսային մարմնի ղեկավարի հրամանով:

(45-րդ հոդվածը լրաց. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն, լրաց., փոփ. 18.11.09 ՀՕ-212-Ն, փոփ. 12.12.13 ՀՕ-178-Ն)

Հոդված 45¹. ՎՆԱՍԻ ԳԱՆՁՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

Մաքսային ծառայողի պատճառած վնասի գանձումը, որի չափը չի գերազանցում նրա ամսական միջին աշխատավարձի չափը, կատարվում է **վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի** հրամանով:

Եթե պատճառված վնասը գերազանցում է մաքսային ծառայողի ամսական միջին աշխատավարձի չափը, և նա հրաժարվում է կամովին վճարելուց, ապա դա գանձվում է դատական կարգով:

Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված հրամանը կարող է բողոքարկվել դատական կարգով:

(45¹-րդ հոդվածը լրաց. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն, փոփ. 12.12.13 ՀՕ-178-Ն)

Հոդված 46. Վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի ծառայողական քննության հանձնաժողովը

1. **Վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի** ծառայողական քննություններ անցկացնող հանձնաժողովը, **վերադաս-մաքսային-կոմիտեի մարմնի** սահմանաձև կարգով, անցկացնում է ծառայողական քննություններ և դրանց արդյունքների վերաբերյալ **վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի** ղեկավարին ներկայացնում է եզրակացություններ:

1¹. Ծառայողական քննությունը սույն օրենքով և **վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի** կողմից սահմանված կարգով իրականացվող գործունեություն է, որի խնդիրներն են՝

1) բացահայտել կարգապահական իրավախախտում կամ վարքագծի (էթիկայի) կանոնների խախտում կատարած մաքսային ծառայողին.

2) ապացուցել նրա մեղավորությունը կարգապահական իրավախախտման կամ վարքագծի (էթիկայի) կանոնների խախտման մեջ.

3) հայտնաբերել կարգապահական իրավախախտում կամ վարքագծի (էթիկայի) կանոնների խախտում ծնող պատճառներն ու դրանց նպաստող պայմանները և միջոցներ ձեռնարկել դրանց վերացման ուղղությամբ:

2. **Վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի** ծառայողական քննություններ անցկացնող հանձնաժողովի անհատական կազմը հաստատում է **վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի** ղեկավարը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանաձև կարգով առաջարկված թեկնածուներից:

(46-րդ հոդվածը լրաց. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն, 18.11.09 ՀՕ-212-Ն, փոփ. 10.06.13 ՀՕ-69-Ն)

Հոդված 46¹. **ՎԵՐԱԴԱՍ-ՄԱՔՍԱՅԻՆ-ՄԱՐՄՆԻ ԿՈՄԻՏԵԻ ԾԱՌԱՅՈՂԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

Վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի ծառայողական քննության հանձնաժողովն իրավունք ունի՝

1) բացատրություններ վերցնել կարգապահական պատասխանատվության ենթարկվող անձից, վկաներից և տուժողներից.

2) պետական, տեղական ինքնակառավարման մարմիններից, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից պահանջել փաստաթղթեր և նյութեր, տվյալներ, որոնք կարող են տեղեկություններ պարունակել զանցանքի և դրանց առնչվող անձանց մասին.

3) պահանջել կատարելու ստուգողական գործողություններ և վերաստուգումներ.

4) նշանակել փորձաքննություններ.

5) վերցնել գործի համար էական նշանակություն ունեցող իրեր և փաստաթղթեր.

6) կատարել իրերի և փաստաթղթերի զննում.

7) հրավիրել անձանց՝ որպես վկա և տուժող.

8) անհրաժեշտության դեպքում ժամանակավորապես դադարեցնել անձի ծառայողական լիազորությունները՝ հիմնական աշխատավարձի պահպանմամբ, եթե հիմքեր կան ենթադրելու, որ պաշտոնում մնալով՝ նա կխոչընդոտի ծառայողական քննության օրինական ընթացքին:

1. ~~Վերադաս-մաքսային-մարմնի~~ **Կոմիտեի** ծառայողական քննության հանձնաժողովը պարտավոր է՝

1) կատարել բազմակողմանի, անաչառ և լրիվ քննություն.

2) լուծել միջնորդությունները.

3) բացատրել կարգապահական պատասխանատվության ենթարկվող անձի, վկայի, տուժողի, փորձագետի իրավունքները և պարտականությունները.

4) անցկացված ծառայողական քննության արդյունքների հիման վրա տալ եզրակացություն:

(46¹-րդ հոդվածը լրաց. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն, 18.11.09 ՀՕ-212-Ն)

Հոդված 46². ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱՐԿՎՈՂ ԱՆՁԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Կարգապահական պատասխանատվության ենթարկվող անձն իրավունք ունի իմանալ, թե ինչու է մեղադրվում, ծանոթանալ իր իրավունքներին և պարտականություններին, կարգապահական վարույթի ավարտման պահից ծանոթանալ գործի նյութերին, հարուցել միջնորդություններ, ստանալ իրավական օգնություն:

2. Կարգապահական պատասխանատվության ենթարկվող անձը պարտավոր է ժամանակին ներկայանալ վարույթ իրականացնող մարմնի կանչով, տալ ճշմարտացի բացատրություններ:

(46²-րդ հոդվածը լրաց. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն)

Հոդված 47. Մաքսային մարմնի ղեկավարի իրավունքները, պարտականությունները և պատասխանատվությունը ծառայողական կարգուկանոնի պահպանման գործում

Կարգապահության համար պատասխանատու են՝

1) ~~վերադաս-մաքսային-մարմնում~~ **Կոմիտեում**՝ ղեկավարը, ղեկավարի տեղակալները և ստորաբաժանումների ղեկավարները.

2) մաքսատներում՝ մաքսատան պետը, նրա տեղակալը (տեղակալները) և ստորաբաժանումների ղեկավարները.

3) մաքսային կետերում՝ մաքսակետի պետը, նրա տեղակալը և ստորաբաժանումների ղեկավարները:

Մաքսային մարմնի և նրա ստորաբաժանումների ղեկավարները պարտավոր են՝

1) ենթակաների համար ստեղծել ծառայության հանգստի և որակավորման բարձրացման համար անհրաժեշտ պայմաններ.

2) ենթակաների մոտ դաստիարակել պատասխանատվության զգացում ծառայողական պարտականությունների կատարման նկատմամբ.

3) ենթակաների ծառայողական գործունեությունը վերադասի մոտ գնահատելիս լինել օբյեկտիվ և ապահովել անհրաժեշտ հրապարակայնություն.

4) բացառել հովանավորչությունն անձնակազմի հետ աշխատելիս.

5) բացառել մաքսային ծառայողի հետապնդումներն անձնական բնույթի շարժառիթներով կամ տվյալ ծառայությունում առկա թերությունների վերաբերյալ արտահայտած քննադատության համար.

6) հետամուտ լինել իրենց ենթակաների իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության համար:

Մաքսային մարմինների ղեկավարները պետք է հատուկ ուշադրություն դարձնեն ենթակաների անհատական հատկանիշների ուսումնասիրմանը, սույն օրենքով սահմանված փոխհարաբերությունների պահպանմանը, անձնակազմի համախմբմանը, ժամանակին հայտնաբերեն ենթակաների կատարած զանցանքների պատճառները, նախազգուշացնեն նրանց, կարգազանցների նկատմամբ դրսևորեն անհանդուրժողական վերաբերմունք:

(47-րդ հոդվածը խմբ. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն)

Հոդված 48. Մաքսային ծառայության պաշտոնից ազատելու հիմքերը

1. Մաքսային ծառայողի ծառայությունը դադարում է մաքսային ծառայողի ծառայությունից ազատվելու (ազատելու) կամ նրա զոհվելու (մահանալու) դեպքում:

2. Մաքսային ծառայողին ծառայությունից ազատելու հիմքերն են՝

1) անձնական դիմումը.

2) մաքսային ծառայության պաշտոն զբաղեցնելու՝ սույն օրենքով սահմանված մաքսային ծառայության առավելագույն տարիքի լրանալը.

3) **(կեպն ուժը կորցրել է 24.12.04 ՀՕ-71-Ն)**

4) հաստիքների կրճատումը կամ մաքսային մարմնի լուծարումը.

5) պետական այլ մարմնում աշխատանքի տեղափոխվելը.

6) Հայաստանի Հանրապետության ընտրովի մարմիններում ընտրվելը.

7) մաքսային ծառայողի առողջական վիճակի

կապակցությամբ՝ մաքսային ծառայության համար պիտանիությունը սահմանափակող Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի հանրապետական մարմնի ռազմաթշկական հանձնաժողովի տված եզրակացությունը.

8) մաքսային ծառայության պաշտոնի նշանակվելու՝ սույն օրենքով սահմանված կարգը խախտելը.

9) ատեստավորման արդյունքներով կամ ատեստավորման արդյունքում

վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի ղեկավարի կայացրած որոշման համաձայն

անցկացված վերապատրաստման արդյունքներով զբաղեցրած պաշտոնին անհամապատասխանությունը որոշելը.

9) ատեստավորման ենթակա մաքսային ծառայողի կողմից ատեստացիայի նշանակման ժամկետից սկսած վեց ամսվա ընթացքում ատեստավորմանը չներկայանալը.

10) ծառայողական կարգապահական և վարքագծի (էթիկայի) կանոնները միանգամյա կոպիտ խախտելը կամ ծառայողական կարգապահական և վարքագծի (էթիկայի) կանոնները պարբերաբար խախտելը:

(պարբերությունն ուժը կորցրել է 11.04.03 ՀՕ-539-Ն)

Ծառայողական կարգապահական և վարքագծի (էթիկայի) կանոնների միանգամյա կոպիտ խախտումներ են՝

1) օրենսդրության պահանջների չկատարումը կամ ոչ պատշաճ կատարումը, եթե դրա արդյունքում տեղի է ունեցել մաքսային վճարների գծով Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե վճարման ենթակա գումարների ավելի կամ թերի հաշվարկում (առաջադրում) 1.000.000 դրամից ավելի.

2) պետական, բանկային, առևտրային, ծառայողական գաղտնիք կազմող տեղեկությունները հրապարակելը, անձնական նպատակներով օգտագործելը, երրորդ անձանց տրամադրելը, եթե դրանց տրամադրումը նախատեսված չէ օրենքով.

3) առանց հարգելի պատճառների գործալքությունը (այդ թվում՝ աշխատանքային օրվա ընթացքում ավելի քան երեք ժամ աշխատանքից բացակայելը).

4) ոչ սթափ վիճակում, թմրամիջոցներ կամ թունամիջոցներ օգտագործած վիճակում աշխատանքի ներկայանալը.

5) աշխատանքի վայրում գույք հափշտակելը (այդ թվում՝ մանր), անհիմն ծախսեր կատարելը, գույքը դիտավորությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը, որը հաստատվել է դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով.

6) աշխատողի կողմից աշխատանքի պաշտպանության կանոնները խախտելը, եթե այդ խախտումն առաջացրել է կամ կարող էր առաջացնել մարդկանց հետ դժբախտ դեպքեր կամ այլ ծանր հետևանքներ.

7) մաքսային ծառայողի կողմից թույլ տրված այնպիսի մեղավոր գործողությունը կամ անգործությունը, որը **վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի** ղեկավարի վստահությունը կորցնելու հիմք է տալիս.

8) **վերադաս-մաքսային-մարմնի կոմիտեի** տարածաշրջանային մաքսատան ղեկավարի կամ տեղակալի, մաքսային կետի պետի կամ տեղակալի, գլխավոր հաշվապահի կողմից անհիմն որոշում ընդունելը, եթե դա հանգեցրել է մաքսատան կամ մաքսային կետի գույքի անհրավաչափ օգտագործման, գույքի ամբողջականության խախտման կամ այլ վնասի:

Ծառայողական կարգապահական և վարքագծի (էթիկայի) կանոնների պարբերաբար խախտող է համարվում ծառայողական կարգապահության խախտման համար կարգապահական տույժ ստացած այն ծառայողը, ով կրկին խախտել է դա:

Եթե մեկ տարվա ընթացքում մաքսային ծառայողի նկատմամբ կիրառվել է կարգապահական երեք տույժ, ապա մաքսային ծառայողն ազատվում է պաշտոնից:

11) ազատազրկման դատապարտվելը.

12) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունը դադարեցնելը.

13) սույն օրենքով սահմանված փորձաշրջանը չանցնելը.

14) դատական կարգով անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ ճանաչվելը.

15) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով որոշակի պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից զրկվելը.

16) մաքսային ծառայողի՝ զինվորական ծառայության զորակոչվելը.

17) ժամանակավոր անաշխատունակության հետևանքով աշխատանքի չներկայանալն ավելի քան 120 օր անընդմեջ կամ վերջին տասներկու ամսվա ընթացքում՝ ավելի քան 140 օր:

18) **(կեպն ուժը կորցրել է 29.11.11 ՀՕ-297-Ն)**

3. Մաքսային ծառայողին պաշտոնից ազատում է նրան պաշտոնի նշանակելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձը:

4. Մաքսային ծառայողն ամենամյա հերթական արձակուրդում գտնվելու կամ հիվանդության ժամանակահատվածում չի կարող ազատվել զբաղեցրած պաշտոնից, բացառությամբ սույն հոդվածի երկրորդ մասի 7-րդ կետում նշված դեպքի:

5. Սույն հոդվածի երկրորդ մասի 4-րդ և 9-րդ կետերում նշված հիմքերով մաքսային ծառայողն ազատվում է ծառայությունից, եթե սահմանված կարգով իրականացված ատեստավորման արդյունքներով որոշվել է նրա անհամապատասխանությունն զբաղեցրած պաշտոնին, կամ վերջին ատեստավորման արդյունքների ցածր մակարդակով նրան հնարավոր չէ տեղափոխել այլ պաշտոնի:

6. Սույն հոդվածի երկրորդ մասի 7-րդ կետում նշված հիմքով մաքսային ծառայողն ազատվում է ծառայությունից, եթե հնարավոր չէ նրան տեղափոխել առողջական վիճակին համապատասխան այլ ազատ պաշտոնի, կամ եթե տվյալ ծառայողը հրաժարվել է տեղափոխվել այդ պաշտոնին:

7. Հաստիքների կրճատման հետևանքով ծառայությունից առաջիկա ազատման վերաբերյալ մաքսային ծառայողը պետք է տեղեկացվի ազատվելուց առնվազն երկու ամիս առաջ:

8. Մաքսային ծառայությունից ազատվելու դեպքում մաքսային ծառայողը **վերադաս-մաքսային-մարմին կոմիտեին** է հանձնում իր ծառայողական վկայականը,

իրեն ամրագրված կնիքը, զենքը և պաշտոնեական պարտականությունների կատարման հետ կապված այլ միջոցներ:

9. Սույն հոդվածի երկրորդ մասի 4-րդ և 17-րդ կետերով նախատեսված հիմքերով զբաղեցրած պաշտոնից ազատվել չեն կարող հղի և մինչև երեք տարեկան երեխա խնամող մաքսային ծառայողները:

(48-րդ հոդվածը խմբ., փոփ., լրաց. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն, լրաց., փոփ. 24.12.04 ՀՕ-71-Ն, խմբ. 23.10.08 ՀՕ-175-Ն, լրաց. 18.11.09 ՀՕ-212-Ն, փոփ. 29.11.11 ՀՕ-297-Ն)

Հոդված 48¹. ԿԱՐԳԱՊԱՀԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ

Եթե մաքսային ծառայողը կարգապահական տույժի կիրառման օրվանից մեկ տարվա ընթացքում նոր կարգապահական տույժի չի ենթարկվել, ապա նա համարվում է կարգապահական տույժի չենթարկված, և դրա համար նոր հրաման չի տրվում:

Կարգապահական տույժը մինչև մեկ տարին լրանալը կարող է հանել դա կիրառած պաշտոնատար անձը կամ ~~վերադաս-մաքսային-մարմնի~~ կոմիտեի ղեկավարը, եթե մաքսային ծառայողը թույլ չի տվել աշխատանքային կարգապահության նոր խախտում և իրեն դրսևորել է որպես լավ և բարեխիղճ ծառայող:

«Հատուկ կոչման իջեցում, բայց 2 աստիճանից ոչ ավելի» կարգապահական տույժ ստացած մաքսային ծառայողի նախկին հատուկ կոչումը վերականգնվում է ~~վերադաս-մաքսային-մարմնի~~ կոմիտեի ղեկավարի հրամանով, բայց ոչ շուտ, քան կոչումն իջեցնելու օրվանից մեկ տարի հետո, դրական բնութագրման դեպքում:

«Պաշտոնի իջեցում մեկ աստիճանով» կարգապահական տույժը կարող է հանվել ոչ շուտ, քան պաշտոնի իջեցման օրվանից վեց ամիս անց:

Կարգապահական տույժի գործողության ընթացքում մաքսային ծառայողի նկատմամբ խրախուսանքի ձև չի կիրառվում, բացառությամբ սույն օրենքի 43-րդ հոդվածի առաջին մասի 1-ին կետի երկրորդ և հինգերորդ պարբերություններով նախատեսված խրախուսանքների:

Ժամկետից շուտ հանված կամ ուժը կորցրած կարգապահական տույժը չի կարող հաշվի առնվել մաքսային ծառայողի ազատման ժամանակ և չի կարող նշվել ծառայողական բնութագրում:

Սույն օրենքով նախատեսված կարգապահական տույժերը տրվում են հրամանով:

(48¹-րդ հոդվածը լրաց. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն, փոփ. 24.12.04 ՀՕ-71-Ն)

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԴՐԵՐԻ
ՌԵԶԵՐՎԸ, ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 51. Մաքսային ծառայության կադրերի ռեզերվը

1. Մաքսային ծառայության կադրերի ռեզերվում հետագայում ծառայությունը շարունակելու նպատակով գրանցվում են՝

1) սույն օրենքի 48-րդ հոդվածի երկրորդ մասի 4-րդ կետով նախատեսված հիմքերով մաքսային ծառայության պաշտոնից ազատված անձինք.

2) սույն օրենքի 48-րդ հոդվածի երկրորդ մասի 6-րդ կետով նախատեսված հիմքով մաքսային ծառայության պաշտոնից ազատված անձինք՝ ընտրովի մարմիններում իրենց պաշտոնավարման ավարտից հետո.

3) սույն օրենքի 48-րդ հոդվածի երկրորդ մասի 17-րդ կետով նախատեսված հիմքերով մաքսային ծառայության պաշտոնից ազատված անձինք.

4) մաքսային ծառայության թափուր պաշտոն զբաղեցնելու համար անցկացված մրցույթում օրենքով սահմանված կարգով հաղթող ճանաչված, սակայն պաշտոնի չնշանակված անձինք:

2. Մաքսային ծառայության կադրերի ռեզերվում մաքսային ծառայողների միանգամյա գտնվելու առավելագույն ժամկետը երեք ամիս է:

Մաքսային ծառայության կադրերի ռեզերվում մաքսային ծառայողները գտնվում են մինչև՝

1) սույն օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասում նշված ժամկետի լրանալը.

2) սույն օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի երկրորդ պարբերությամբ, 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի երկրորդ պարբերությամբ և 14-րդ հոդվածի 3.1-րդ մասով սահմանված կարգով մաքսային ծառայության թափուր պաշտոնի նշանակվելը.

3) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիության դադարումը.

4) սույն օրենքի 9-րդ և 25-րդ հոդվածների պահանջների խախտման հիմքերի առաջացումը.

5) մաքսային ծառայության կադրերի ռեզերվից դուրս գալու մասին քաղաքացու դիմումի հիման վրա ~~վերադաս-մաքսային-մարմնի~~ կոմիտեի ղեկավարի կողմից համապատասխան որոշման ընդունումը:

3. Մաքսային ծառայության կադրերի ռեզերվում գրանցելու և ռեզերվից հանելու կարգը հաստատում է Կառավարությունը:

(51-րդ հոդվածը լրաց. 24.12.04 ՀՕ-71-Ն, լրաց., խմբ. 18.11.09 ՀՕ-212-Ն)

Գ Լ ՈՒ Խ 10.

ԵԶՐԱՓՈՒԿ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 55. Սույն օրենքը խախտելու համար պատասխանատվությունը

Սույն օրենքը խախտելու համար մեղավոր անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 56. Սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման պահից 2 ամիս հետո:

2. Սույն օրենքով սահմանված կարգով մաքսային ծառայության պաշտոնների նկարագրերը հաստատվելուց հետո մաքսային մարմնի համապատասխան պաշտոններ զբաղեցնող աշխատողները համարվում են մաքսային ծառայողներ:

3. Սույն օրենքով նախատեսված մաքսային ծառայողի առաջինատեստավորումն անցկացվում է սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց 90 օր հետո:

4. Սույն օրենքի 48-րդ հոդվածի երկրորդ մասի 10-րդ կետի հիմքով մաքսային ծառայողին պաշտոնից ազատելիս հաշվի են առնվում մինչ այդ նրա նկատմամբ կիրառված կարգապահական տույժերը:

5. **Վերադաս-մաքսային-մարմինը** **Կոմիտեն** պարտավոր է սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ եռամսյա ժամկետում, ապահովել մաքսային ծառայողների հետ սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի երկրորդ մասով նախատեսված պայմանագրերի կնքումը:

6. Մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը շնորհված մաքսային ծառայության հատուկ և դասային կոչումները պահպանվում են:

7. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի 1993 թվականի հուլիսի 30-ի «Հայաստանի Հանրապետության մաքսային մարմինների աշխատողներին հատուկ կոչումներ շնորհելու և դրանց համապատասխան դրամական հավելավճարներ տալու մասին» կանոնադրության մասին» թիվ ՆԽ-574-1 որոշումը:

(56-րդ հոդվածը փոփ. 11.04.03 ՀՕ-539-Ն)

**Հայաստանի
Հանրապետության
Նախագահ**

Ռ. Քոչարյան

2002 թ. հուլիսի 30
Երևան
ՀՕ-402-Ն